

Maandag 14 februari 1916 – ochtendeditie

Berlijn, 13 februari. Officieel. In Vlaanderen zijn patrouilles en sterkere verkennersafdelingen vijandelijke stellingen binnengedrongen. Zij veroorzaakten met goed gevolg enige ontploffingen en namen ten zuidoosten van Boezinge meer dan veertig Engelsen gevangen.

Londen, 13 februari. Officieel. De vijand heeft onze loopgraven te Hooge en ten noorden daarvan gebombardeerd.

Bij leper grote bedrijvigheid in de lucht.

Parijs, 12 februari. Avondcommuniqué:

In België hebben de Duitsers, na voorbereiding door hevig artillerievuur, herhaaldelijk getracht tegenover Steenstrate en Het Sas het IJzerkanaal over te steken. Hun pogingen zijn verijdeld door gecombineerd geschut- en machinegeweevuur.

Koningin Elisabeth der Belgen weet telkens iets nieuws te bedenken om de soldaten aan het front van haar inderdaad Koninklijke edelmoedigheid te overtuigen. Thans weer heeft zij, naar wij in de Echo Belge lezen, een groot aantal cinematografische toestellen naar de troepen laten zenden, opdat de soldaten in hun vrije ogenblikken zich met de bioscoop kunnen verstrooien. Met elk toestel heeft de koningin twintig films laten zenden.

Scherpe controle te Gent.

Onze correspondent schrijft uit Brussel, dat te Gent en voorsteden, op bevel der Duitse overheid, op 10, 11 en 12 februari een algehele volkstelling moest plaats hebben. Elke persoon van het mannelijk en het vrouwelijk geslacht, die de nacht van 9 op 10 februari daar ter

stede had doorgebracht, moest worden opgegeven. Alle inwoners waren verplicht op voornoemde drie dagen voortdurend iemand in hun huis aanwezig te hebben, om de tellers met overlegging van identiteitspapieren de gewenste opgaven te verstrekken. Op het niet nakomen van dit bevel stonden straffen, welke tot 3 maanden gevangenis of 1000 mark konden gaan.

Zoals men weet is sedert het einde der vorige week alle verkeer tussen etappengebied en generaal-gouvernement stopgezet.

Militaire rechtspraak.

Brussel, 11 februari.

De rechtsgeleerde, die verwacht onder dit hoofd belangrijke theoretische uiteenzettingen te vinden of zelfs maar een beschouwing in hoever hier in België de theorie der militaire rechtspraak in de praktijk wordt toegepast, zal bedrogen uitkomen. Niet dat er over dit onderwerp geen zeer belangrijke beschouwingen zouden te geven zijn door een deskundige, maar juist dit ben ik niet en daarom kan ik mij op dit gebied niet begeven. Hetgeen hier volgen zal, is alleen een verzameling van verschillende opmerkingen, de laatste dagen verschenen, die alle op het boven dit artikel geplaatste onderwerp betrekking hebben en daarom gevoeglijk samen vermeld mogen worden.

In de eerste plaats volgt hier een ambtelijk bericht, door de Duitse overheid aan de hier te lande verschijnende bladen toegezonden, waarin het heet: "In de aan Duitsland vijandige of tegen dit land bevooroordeelde pers ziet men elk ogenblik, als een wapenkreet, de oude legende terugkomen, volgens welke men in België onder een schrikbewind zou leven. Het doel van deze handelswijze is duidelijk, en dient klaarblijkelijk om de bevolking op te hitsen tegen de

rechtbanken te velde en hun werk als een komedie van het recht voor te stellen. Het spreekt vanzelf, dat tot hiertoe niet het minste bewijs van deze goedkope lasteringen is kunnen aangevoerd worden, en als men beproefde dit te doen, was niets gemakkelijker, dan er de zwakheid van aan te tonen. Aangezien er evenwel personen zijn, goedgelovig genoeg om het oor te lenen aan dergelijke verzinsels, wordt hieronder bekend gemaakt een statistiek van de vonnissen, door de rechtbanken te velde uitgesproken, sedert deze in het gebied van de gouverneur-generaal in werking werden gesteld. Deze statistiek werd opgesteld volgens ambtelijke, onaanvechtbare gegevens en haar cijfers zijn welsprekender dan welk pleidooi ook.” De dan volgende gegevens zijn aldus samen te vatten:

Tijdperk	Veroordelingen	Vrijspraak	
		Door vrijspraak	Door ontslag van rechtsvervolgning
Tot 30/04/1915	1215	167	1310
01/05 tot 31/07/1915	894	141	567
01/08 tot 31/10/1915	1206	184	973
Totalen	3315	492	2850

In het geheel dus 3342 vrijspraken tegen 3315 veroordelingen.

Aan deze cijfers voegt de ambtelijke bekendmaking het volgende toe: “Met deze cijfers voor ogen, waaruit blijkt, dat het aantal vrijspraken

dat der veroordelende vonnissen overtreft, zal zelfs de leek moeten toegeven, dat de Duitse rechtbanken hun vonnissen onpartijdig vellen en alleen te rade gaan met het recht en de rechtvaardigheid. Elke rechtsgeleerde zal het er over eens zijn, dat de verhoudingscijfers zelfs voor tijden van vrede zeer gunstig genoemd mogen worden en veeleer getuigenis afleggen van een betrekkelijk brede rechtspraak, dan van een te gestreng, laat staan willekeurige toepassing der wet.”

Tot zover deze mededeling, welke wellicht voor andere cijfergroepering vatbaar zou zijn. Zo zou men kunnen vragen, of een totaal van 6657 rechtsvervolgingen in een tijdperk van een groot half jaar veel of weinig genoemd moet worden. Zoals ik echter opmerkte, ben ik op dit gebied niet deskundig en dus verplicht deze vraag onbeantwoord te laten.

Verder is dezer dagen een lijst bekend gemaakt van ruim honderd personen, die veroordeeld zijn wegens het overtreden van de verordeningen op het ter beschikking stellen van graan- en vleesvoorraden. Het zijn telkens boeten, te vervangen door dagen hechtenis, en ze lopen van 50 tot 1000 mark en van vijf tot 60 dagen. Bovendien heeft een der delinquenten 7000 mark boete, of hechtenis, tegen één dag voor elke vijftien mark gerekend.

Ook uit het etappegebied, waar de rechtspraak natuurlijk buiten de bemoeiing van de gouverneur-generaal staat, komen enkele opgaven van veroordelingen. Zoals ik hier reeds herhaalde malen berichtte, wordt daar zeer steng de hand gehouden aan het verbod duiven los te laten vliegen of ze te houden; worden er overtreders gevonden, dan krijgt de gemeente, waar de schuldige woont, meestentijds, op grond, dat door nalatigheid de plaatselijke overheden in verzuim waren, een hoge boete; bovendien echter worden de schuldigen zwaar gestraft, zoals blijkt uit dit lijstje.

Veroordeeld werden door de krijgsrechtbank van de mobiele etappekommandantuur te Dendermonde: op 26 oktober 1915 twee geestelijke broeders tot 2 jaar en zes maanden, respectievelijk twee jaar en 4 maanden, een koetsier tot 2 jaar en 4 maanden; op 13 januari 1916 twee personen tot twee jaar gevangenisstraf, enz. Een krijgsraad gaf een verver uit Sint-Niklaas slechts drie maanden, maar de rechtbank te velde van de etappekommandantuur Geraardsbergen, sprak weer straffen van twee tot twee en een half jaar uit.

Tot slot de volgende bekendmaking, welke mij zoeven onder de ogen komt en te Gent is aangeplakt:

“In de nacht van 20 op 21 december 1915 is de telefoonlijn tussen Laarne en Wetteren vernield en zijn de draden over een lengte van omstreeks 1250 meter weggenomen.

“De hoeveelheid verdwenen draad bedraagt een kwart voor Laarne en drie kwart voor Wetteren, derhalve voor deze laatste gemeente zowat 900 meter.

“Hoewel de schuldige, een inwoner van Laarne, door de zorgen van de overheden van die gemeente is aangehouden en gerechtelijk gestraft, kunnen deze gemeenten niet vrijgesproken worden van het feit, dat zij hun plichten verzuimd hebben, volgens welke zij er voor hadden moeten waken, dat zulke verraderlijke daden niet meer op hun grondgebied plaats hadden, hetgeen vanzelf voortvloeit uit het grote belang, dat er voor de militaire overheid in gelegen is, dat geen hinderpaal aan het gebruik van de telefoon in de weg zou gelegd worden.

Op bevel van de opperbevelhebber van het leger is daarom de gemeente Laarne veroordeeld tot een boete van 5000 mark en de gemeente Wetteren tot een boete van 10.000 mark.

Hetgeen ter kennis van eenieder wordt gebracht.

Maandag 14 februari 1916 – avondeditie

Geen berichten over België.